A

Pendakwa Raya lwn Kamaruzaman bin Sudin

B

MAHKAMAH TINGGI (JOHOR BAHRU) — RAYUAN JENAYAH NO (MT-1) 42–9 TAHUN 2008
VERNON ONG PK
2 JUNE 2009

C

Keterangan — Testimoni yang bercanggah — Sama ada keterangan tertuduh selaras dengan keterangan pendakwaan — Sama ada keterangan disokong — Sama ada tertuduh berjaya mematahkan anggapan di bawah s 42 Akta Badan Pencegah Rasuah 1997 atas imbangan kebarangkalian

D

Undang-Undang Jenayah — Akta Badan Pencegah Rasuah 1997 — s 10(a)(bb) dan s 11(a) — Unsur-unsur kesalahan — Sama ada dipertimbangkan secara keseluruhan oleh hakim bicara — Sama ada tertuduh berjaya menimbulkan keraguan munasabah

E

Tertuduh menghadapi dua pertuduhan di bawah ss 10(a)(bb) dan 11(a) Akta Badan Pencegah Rasuah 1997 ('ABPR'). Walau bagaimanapun, di akhir kes pembelaan dia telah dilepaskan dan dibebaskan. Hakim mahkamah sesyen mendapati bahawa tertuduh telah berjaya mematahkan anggapan di bawah s 42 ABPR dan pendakwaan telah gagal membuktikan kedua-dua pertuduhan melampaui keraguan yang munasabah. Di dalam kes ini, tertuduh dituduh meminta dan memperoleh suapan wang tunai secara rasuah daripada SP2 berkaitan urusan pengebumian mayat kes kemalangan jalan raya. Pihak pendakwaan merayu atas alasan-alasan, antara lain; (a) bahawa hakim bicara gagal memberi pertimbangan sewajarnya kepada keseluruhan keterangan kes; (b) bahawa hakim bicara tanpa mempertimbangkan keseluruhan keterangan kes membuat kesimpulan bahawa tertuduh adalah seorang pegawai polis yang tidak boleh dirasuah; dan (c) bahawa penerimaan keterangan pembelaan bahawa tertuduh terkejut dan ingin memaklumkan kepada pegawai atasannya dan membuat laporan polis sedangkan tindakan tertuduh tidak menyokong pembelaan tersebut.

F

G

H

Diputuskan, membenarkan rayuan:

I

(1) Keterangan tertuduh terhadap pertuduhan pertama adalah bahawa beliau tidak bercakap dengan SP2 dan tidak meminta wang untuk urusan pengebumian. Tertuduh menegaskan bahawa beliau cuma bercakap dengan pengadu. Keterangan tertuduh tidak disokong oleh keterangan pengadu dan pengadu tidak menyatakan dia ada bercakap dengan tertuduh. Pengadu juga tidak disoal balas sama ada dia ada

bercakap dengan tertuduh. Setelah menyelidik dan meneliti keterangan tertuduh didapati ia adalah satu penafian semata-mata yang tidak disokong. Penafian yang tidak berasas ini tidak dapat mematahkan anggapan terhadap tertuduh pada tahap imbangan kebarangkalian (lihat perenggan 11 & 24).

(2) Bagi pertuduhan kedua penjelasan tertuduh tidak selaras dengan keterangan pendakwaan. Kegagalan tertuduh memberikan penjelasan mengapa dia gagal untuk mengambil tindakan sewajarnya sebaik sahaja wang diberikan kepadanya adalah amat nyata. Keterangan tertuduh bahawa dia terkejut dan ingin memaklumkan kepada pegawai atasannya dan membuat laporan polis adalah tidak meyakinkan. Setelah membuat penilaian keterangan dengan teliti, jelas bahawa tertuduh telah gagal pada tahap imbangan kebarangkalian untuk memberi penjelasan untuk mematahkan anggapan terhadapnya (lihat perenggan 25).

(3) Hakim bicara khilaf dalam menerima keterangan atau penjelasan tertuduh sebagai mencukupi bagi mematahkan anggapan di bawah s 42 ABPR pada tahap imbangan kebarangkalian. Dalam pada itu, hakim bicara gagal mengarahkan mindanya kepada undang-undang di dalam kes ini dan telah dipengaruhi oleh fakta-fakta yang tidak relevan. Tertuduh telah gagal menimbulkan keraguan munasabah. Oleh itu, pembebasan tertuduh setelah dipanggil membela diri atas dua pertuduhan adalah salah dan harus diketepikan (lihat perenggan 26–27).

[English summary

The accused was charged with two offences under ss 10(a)(bb) and 11(a) of the Anti-Corruption Act 1997 ('ACA'). However, at the end of the defence case, he was discharged and acquitted. The sessions court judge found that the accused had successfully rebutted the presumption under s 42 of the ACA and the prosecution had failed to establish both charges beyond reasonable doubt. In this case, the accused was charged for soliciting and receiving gratification in cash corruptly from SP2 in relation to funeral arrangement of a road accident victim. The prosecution appealed on the grounds, inter alia; (a) that the trial judge had failed to give appropriate consideration to the evidence in the case as a whole; (b) that the trial judge without considering the whole evidence in the case came to a conclusion that the accused was a police officer who could not be bribed; and (c) that the admissibility of the defence evidence that the accused was shocked and wanted to inform his superior and make police report when his action did not corroborate the defence.

Held, allowing the appeal:

(1) The evidence of the accused against the first charge was that he did not

speak to SP2 and did not ask for the money for the funeral arrangement. The accused contended that he only spoke to the complainant. The evidence of the accused was not corroborated by the complainant's evidence and the complainant did not state that he had spoken to the accused. The complainant was not cross-examined as to whether he had spoken to the accused. After examining and assessing the evidence of the accused, it was found that it was a mere uncorroborated denial. The denial which was unfounded could not rebut the presumption against the accused on the balance of probability (see paras 11 & 24).

(2) As for the second charge, the explanation by the accused was not in line with the prosecution's evidence. The failure by the accused to provide an explanation as to why he had failed to take the necessary action the moment the money was given to him was very obvious. The evidence of the accused that he was shocked and wanted to inform his superior and make a police report was not convincing. Upon careful assessment of the evidence, it was clear that the accused had failed on the balance probability to give explanation to rebut the presumption against him (see para 25).

(3) The trial judge had mistaken in admitting the evidence and the explanation by the accused as sufficient to rebut the presumption under s 42 of the ACA on the balance of probability. At the same time, the trial judge failed to direct his mind to the laws in this case and was influenced by the facts which were not relevant. The accused had failed to raise a reasonable doubt. Thus, the acquittal of the accused after being called to enter his defence on the two charges were wrong and ought to be set aside (see paras 26–27).]

Nota-nota

Untuk kes-kes mengenai Akta Badan Pencegah Rasuah 1997 secara am, lihat 4 *Mallal's Digest* (4th Ed, 2005 Reissue) perenggan 18.

Untuk kes-kes mengenai testimoni yang bercanggah secara am, lihat 7(1) *Mallal's Digest* (4th Ed, 2010 Reissue) perenggan 921–942.

Kes-kes yang dirujuk

Attan bin Abdul Gani v PP [1970] 2 MLJ 143, MT (dirujuk)

Balachandran v PP [2005] 2 MLJ 301; [2005] 1 CLJ 85, MP (dirujuk)

De Silva v PP [1964] MLJ 81, MT (dirujuk)

Dr Jayadevan a/l Arayan & Anor v Sharon Simon (suing through her father and next friend Selvarajah Simon Rayan) & Ors [2000] 3 MLJ 657; [2000] 3 CLJ 647, MR (dirujuk)

Gan Too Cheh v PP [2006] SGHC 23 [2006] 2 SLR 220, MT (dirujuk)

Hamidon bin Mat Yatim v PP [1995] MLJU 112; [1995] 3 CLJ 724, MT (dirujuk)

Herchun Singh & Ors v PP [1969] 2 MLJ 209, MP (dirujuk)
Lim Kheak Teong v PP [1985] 1 MLJ 38, MP (dirujuk)
Periasamy s/o Sinnapan & Anor v Public Prosecutor [1996] 2 MLJ 557; [1996] 2 AMR 2511, MR (dirujuk)
PP v Dato' Waad bin Mansor [2005] 2 MLJ 101, MP (dirujuk)
PP v Datuk Haji Harun bin Haji Idris (No 2) [1977] 1 MLJ 15, MT (dirujuk)
PP v Ku Yahya bin Ku Bahari [2000] 3 CLJ 162, MT (dirujuk)
PP v Mohd Farid bin Mohd Sukis & Anor [2002] 3 MLJ 401, MT (dirujuk)
PP v Thavananthan [1994] 2 MLJ 436, MT (dirujuk)
PP v Yuvaraj [1969] 2 MLJ 89, PC (dirujuk)
Tengku Mahmood v PP [1974] 1 MLJ 110, MT (dirujuk)
Thavanathan a/l Balasubramanian v PP [1997] 3 CLJ 150, MP (dirujuk)

Undang-undang yang dirujuk

Akta Pencegahan Rasuah 1961 s 14
Akta Badan Pencegah Rasuah 1997 ss 10(a)(bb), 11(a), 16, 42, 42(1)

Freda Sabapathy (Vimala bersamanya) (Freda Sabapathy & Co) bagi pihak responden.
Azlina (Wong Poi Yoke, Mohd Zaki dan Mohd Taufik bersamanya (Timbalan Pendakwa Raya, Suruhanjaya Pencegah Rasuah Malaysia, Putrajaya)) (Timbalan Pendakwa Raya, Pejabat Penasihat Undang-Undang Negeri Johor, Nusajaya) bagi pihak perayu.

Vernon Ong PK:

[1] Di dalam perkara ini En Kamaruzzaman bin Sudin ('tertuduh') telah dihadapi dua pertuduhan di bawah Akta Badan Pencegah Rasuah 1997 ('APR'). Pertuduhan pertama di bawah s 10(a)(bb) APR adalah mengenai permintaan suapan wang tunai secara rasuah dan pertuduhan kedua di bawah s 11(a) APR adalah mengenai perolehan suapan wang tunai secara rasuah. Di akhir kes pendakwaan hakim mahkamah sesyen ('HMS') telah mendapati bahawa pendakwaan telah membuktikan kes prima facie terhadap tertuduh bagi kedua-dua pertuduhan itu. Oleh yang demikian tertuduh telah dipanggil membela diri terhadap kedua-dua pertuduhan. Bagi pembelaannya tertuduh telah memberikan keterangan bersumpah dan memanggil seorang saksi. Di akhir kes pembelaan, HMS telah memutuskan bahawa (i) tertuduh telah berjaya mematahkan anggapan s 42 APR; dan (ii) pendakwaan telah gagal membuktikan kedua-dua pertuduhan melampaui keraguan yang munasabah. Maka tertuduh telah dilepaskan dan dibebaskan. Pendakwa raya telah membuat rayuan terhadap keputusan pelepasan dan kebebasan tersebut.

ANGGAPAN DI BAWAH S 42(1) APR.

[2] Bagi pertuduhan-pertuduhan di bawah s 10(a)(bb) dan s 11(a) APR,

beban adalah ke atas pihak pendakwaan untuk membuktikan unsur fakta-fakta kesalahan. Setelah satu kes prima facie dibuktikan oleh pihak pendakwaan, anggapan di bawah s 42(1) adalah terpakai secara automatik. Anggapan tersebut adalah seperti berikut: bahawa suapan itu hendaklah dianggap telah disetuju terima atau dipersetujui untuk disetuju atau diminta secara rasuah sebagai dorongan atau upah kerana perkara-perkara yang dinyatakan dalam butir-butir kesalahan itu, 'melainkan jika akasnya dibuktikan'.

[3] Sebaik sahaja anggapan di bawah s 42(1) APR terpakai adalah menjadi beban seorang tertuduh bagi mematahkan anggapan bahawa suapan itu telah diterima secara rasuah. Bagi berbuat demikian, tanggungjawab pembelaan hendaklah memanggil saksi-saksi material. Di dalam kes *Public Prosecutor v Mohd Farid bin Mohd Sukis & Anor* [2002] 3 MLJ 401 Mahkamah Tinggi telah mengatakan dengan jelas bahawa:

> Generally, in a criminal trial, there is no burden on an accused to call witnesses (see *Goh Ah Yew v Public Prosecutor* [1949] MLJ 150). Thus, no adverse inference can be drawn against the defence for a failure to call witnesses. However, such an inference can be drawn where there is an onus on the accused to prove an issue (see *Baharom v Public Prosecutor* [1960] MLJ 249). *An onus may be placed on an accused in certain instances by statutory presumptions. The legal burden is then on the accused to negate the presumed fact. In order to discharge the burden, there will be an onus on the defence to call material witnesses* (see *Liew Siew & Anor v Public Prosecutor* [1969] 2 MLJ 232). *Failure to do so will warrant the drawing of an adverse inference*. (Penekanan ditambah.)

[4] Sehubungan dengan itu, di dalam kes *Attan bin Abdul Gani v Public Prosecutor* [1970] 2 MLJ 143 Sharma H mengatakan di ms 145:

> Once it is proved that the gratification has been paid or received then in the words of s 14 of the Act 'Such gratification shall be deemed to have been paid or given or received corruptly...'.The presumption at once arises under the section. This presumption is a presumption of law and it is obligatory on the court to raise it in every proceeding for an offence under ss 3 or 4 of the Act provided it is proved that the gratification had been paid, given or received. The prosecution has not to establish anything more than the payment of money (see *State of Madras v Vaidyanantha Iyer* and *Emden v State of Uttar Pradesh*). It then becomes the duty of the accused to disprove what s 14 begins to presume against him. For what is the degree of proof required of the accused see *Rex v Carr-Briant*; *Saminathan v Public Prosecutor* and *Otto George Gfella v The King*. *The presumption cannot be said to have been rebutted without sufficient evidence, ie such evidence as is reasonably sufficient to invite belief in its probable truthfulness*. (Penekanan ditambah.)

[5] Dalam pada itu beban seorang tertuduh untuk mematahkan anggapan adalah pada tahap imbangan kebarangkalian (lihat *Public Prosecutor v Yuvaraj*

[1969] 2 MLJ 89). Beban ini adalah lebih berat daripada beban untuk menimbulkan keraguan munasabah tetapi lebih ringan daripada beban pihak pendakwaan untuk menbuktikan kes hingga tiada keraguan munasabah (lihat *Public Prosecutor v Ku Yahya bin Ku Bahari* [2000] 3 CLJ 162). Apakah maksud 'beban pada imbangan kebarangkalian' di dalam konteks s 42(1) APR? Di dalam kes *Yuvaraj*, Lord Diplock telah menegaskan di ms 91 dan 92 seperti berikut:

> The requirement of the section is satisfied if, and only if, after considering the matters before it the court 'either believes that it (ie the corrupt motive) does not exist or considers its non existence so probable that a prudent man ought, under the circumstances of the particular case, to act upon the supposition that it does not exist.
>
> ... The degree of probability of the existence or non existence of a fact which is required in order for it to be 'proved' or 'disproved' within the meaning ascribed to those words in the Evidence Ordinance, in Their Lordships' view, depends upon the nature of the proceedings and what will be the consequence in those proceedings of a finding that a fact is 'proved' or 'disproved' ... *In criminal proceedings on the other hand, by an exception to the general rule founded upon considerations of public policy, if the consequence of a finding that a particular fact is proved will be the conviction of the defendant the degree of probability must be so high as to exclude any reasonable doubt that that fact exists*.
>
> Generally speaking, no onus lies upon a defendant in criminal proceedings to prove or disprove any fact: it is sufficient for his acquittal if any of the facts which if they existed would constitute the offence with which he is charged are 'not proved'. But exceptionally, as in the present case, an enactment creating an offence expressly provides that if other facts are proved, a particular fact, the existence of which is an essential factual ingredient of the offence, shall be presumed or deemed to exist 'unless the contrary is proved'. In such a case the consequence of finding that that particular fact is 'disproved' will be an acquittal, whereas the absence of such a finding will have the consequence of a conviction. Where this is the consequence of a fact's being 'disproved' there can be no grounds in public policy for requiring that exceptional degree of certainty as excludes all reasonable doubt that that fact does not exist. *In Their Lordships' opinion the general rule applies in such a case and it is sufficient if the court considers that upon the evidence before it is more likely than not that the fact does not exist*. The test is the same as that in civil proceedings: the balance of probabilities. (Penekanan ditambah.)

[6] Di dalam kes *Thavanathan a/l Balasubramanian v Public Prosecutor* [1997] 3 CLJ 150 Mahkamah Persekutuan telah memberi pandangan mengenai pengambilan kira keterangan pembelaan yang dikemukakan bagi mematahkan anggapan di bawah s 14 Akta Pencegahan Rasuah 1961. Chong Siew Fai Hakim Besar (Sabah & Sarawak) berpendapat di ms 178:

> Finally, it was contended that the learned judge failed to consider the defence evidence at all. With respect, we are unable to agree. A perusal of the judgment of the appellate court shows that the defence had indeed been considered. The degree

or extent to which defence evidence needs to be examined would depend on the particular facts and circumstances of each case and the issues involved. In the instant case, once it was proved that the money RM15,000 had been given and received by the accused, the presumption under s 14 of the Prevention of Corruption Act 1961 arose that the money had been given and received corruptly as an inducement or reward to acquit and discharge PW2 of the offence in the criminal case, and *it was for the accused to give an innocent explanation which the court considered more likely than not that it was true, ie on a balance of probabilities, the test applied in civil proceedings Public Prosecutor P v Yuvaraj* [1969] 2 MLJ 89 (PC). (Penekanan ditambah.)

ALASAN-ALASAN RAYUAN

[7] Secara ringkas alasan-alasan rayuan pendakwa raya adalah berikut:

(a) Pembelaan tertuduh bukanlah satu penjelasan yang jujur (innocent explanation);

(b) HMS gagal memberi pertimbangan sewajarnya kepada keterangan keseluruhan kes yang menunjukkan bahawa perbualan telefon dan permintaan wang benar-benar berlaku antara SP2 dan tertuduh;

(c) HMS telah terlalu bergantung dengan keterangan-keterangan yang tidak relevan dalam memutuskan kebolehpercayaan terhadap keterangan SP2;

(d) Kesimpulan fakta HMS bahawa tertuduh adalah pegawai polis yang tidak boleh dirasuahkan tanpa mempertimbangkan keseluruhan keterangan kes;

(e) Kesimpulan fakta HMS bahawa SP2 berniat membalas dendam terhadap polis trafik dan mengenakan tertuduh sedangkan tiada keterangan kukuh untuk menyokong kesimpulan itu;

(f) Keputusan HMS bahawa tertuduh tidak meminta wang rasuah yang bertentangan dengan keterangan keseluruhan kes;

(g) Keraguan tentang keterangan SP2 berkaitan dengan identiti tertuduh tanpa memberi pertimbangan sewajarnya kepada keterangan SP2 dan SP13;

(h) HMS telah gagal mengambilkira keterangan SP2, SP13 dan SP16 berkaitan kehadiran tertuduh ke rumah mayat;

(i) HMS telah khilaf apabila memutuskan laporan BPR tidak konsisten dengan keterangan SP2;

(j) Pendapat HMS mengenai percanggahan antara keterangan SP2, SP5 dan SP16 mengenai penyerahan wang oleh SP2 kepada tertuduh tanpa memberi pertimbangan sewajarnya;

(k) Penerimaan keterangan pembelaan tertuduh yang terkejut dan ingin memaklumkan kepada pegawai atasannya dan membuat laporan polis sedangkan tindakan tertuduh tidak menyokong pembelaan tersebut.

PRINSIP TERPAKAI SEMASA MENDENGAR RAYUAN

[8] Sebagai permulaan, perkara ini didengar oleh Mahkamah Tinggi di peringkat rayuan. Sebagai mahkamah di peringkat rayuan, mahkamah akur dengan prinsip bahawa mahkamah tidak sepatutnya campur tangan dalam pendapat fakta HMS yang mengendalikan perbicaraan (lihat *Periasamy s/o Sinnappan & Anor v Public Prosecutor* [1996] 2 MLJ 557; [1996] 2 AMR 2511 (MR) di ms 2540). Walau bagaimanapun prinsip tersebut tertakluk kepada sesuatu keadaan sahaja. Namun, sesebuah mahkamah rayuan seharusnya lambat dalam mengganggu keputusan faktual seseorang hakim bicara. Di dalam kes *Dr Jayadevan a/l Arayan & Anor v Sharon Simon (suing through her father and next friend Selvarajah Simon Rayan) & Ors* [2000] 3 MLJ 657; [2000] 3 CLJ 647 Mahkamah Rayuan telah memutuskan bahawa sebuah mahkamah rayuan tidak dihalang daripada menganalisa keputusan faktual seseorang hakim bicara dan dari mencapai keputusan yang berbeza. Di ms 649 Shaik Daud Ismail HMR telah menyatakan:

> This case depends mainly on finding of facts by the sessions judge and it is trite law that an appellate court should be slow in disturbing findings of fact by a trial judge. This, however, does not mean that an appellate court is prohibited from analysing those findings of fact and come to a different conclusion but in doing so, the appellate court ought to give reasons therefore.

[9] Dalam hubungan ini Mahkamah Rayuan hanya akan mengganggu keputusan faktual hakim bicara jikalau hakim bicara telah khilaf (misdirected himself) semasa membuat keputusan faktual. Prinsip-prinsip yang relevan telah dinyatakan oleh Mahkamah Persekutuan di dalam kes *Lim Kheak Teong v Public Prosecutor* [1985] 1 MLJ 38. Mengikut Hashim Yeop A Sani HMP di ms 40:

> With respect, what Lord Russell of Killowen said in Sheo Swarup was that although no limitations should be placed on the power of the appellate court, in exercising the power conferred 'the High Court should and will always give proper weight and consideration to such matters' as:
>
> (a) the views of the trial judge on the credibility of the witnesses;
>
> (b) the presumption of innocence in favour of the accused;
>
> (c) the right of the accused to the benefit of any doubt; and
>
> (d) the slowness of an appellate court in disturbing a finding of fact arrived by a judge who had the advantage of seeing the witnesses.

Lord Reid reiterated this same principle in *Benmax v Austin Motors Co Ltd* where he quoted from Lord Thankerton's judgment in *Thomas v Thomas* that:

> Where a question of fact has been tried by a judge without a jury, and there is no question of misdirection of himself by the judge, an appellate court which is disposed to come to a different conclusion on the printed evidence, should not do so unless it is satisfied that any advantage enjoyed by the trial judge by reason of having seen and heard the witnesses, could not be sufficient to explain or justify the trial judge's conclusions.

[10] Dalam pembelaannya selain daripada memberi keterangan bersumpah tertuduh telah memanggil DSP Mohd Nadzir bin Gulam Kadir (SD2) sebagai seorang saksi.

PEMBELAAN TERTUDUH UNTUK PERTUDUHAN PERTAMA

[11] Menurutnya, pada 18 Mac 2000 Kons Zainal memaklumkan kes kemalangan jalan raya di Jalan Ros Merah, Taman Johor Jaya. Lebih kurang 10.15 pagi, Sjn Salleh (SP13) dari Balai Polis Ulu Tiram memberitahunya bahawa waris si mati datang membuat aduan dan tertuduh mengarahkan beliau terima aduan dan pergi ke tempat kejadian untuk siasat. Ketika di Felda Ulu Tebrau, tertuduh telah menelefon Sjn Salleh untuk mengetahui perkembangaan siasatan di Jalan Ros Merah. Mengikut Sjn Salleh rajah kasar telah dilukis dan gambar telah diambil tetapi percakapaan pengadu dalam kemalangan belum diambil. Sjn Salleh telah bertanya tertuduh bila tertuduh boleh berjumpa dengan pengadu Teh Leong Beng (SP3) dan Sjn Salleh telah menyuruh tertuduh bercakap dengan Teh Leong Beng melalui telefon bimbitnya. Tertuduh memberitahu Teh Leong Beng yang ia mahu bertemu di Balai Polis Tebrau Johor Bahru untuk merakam percakapan. Tertuduh menegaskan bahawa ia tidak bercakap dangan Lee Seng Kong (SP2) dan ia tidak meminta wang untuk urusan pengkebumian. Lebih kurang 11 pagi tertuduh memberitahu Teh Leong Beng bahawa ia akan datang ke Balai Polis Tebrau pada 3 petang.

PEMBELAAN TERTUDUH UNTUK PERTUDUHAN KEDUA

[12] Pada 3 petang tertuduh telah merakam percakapan Teh Leong Beng. Lebih kurang 4 petang tertuduh pergi ke rumah mayat untuk menghadiri post mortem mangsa kemalangan. Ia perlu cam mayat sebelum post mortem. Tertuduh telah ke rumah mayat seorang diri menaiki kereta sendiri kerana hari itu cuti am. Ia nampak Lee Seng Kong dan seorang lagi lelaki Cina di rumah mayat bahagian pendaftaran. Tertuduh tanya Lee Seng Kong sama ada ia waris si mati dan Lee menjawab 'ya'. Di rumah mayat Lee Seng Kong telah serahkan sesalinan permit kubur kepada tertuduh dan mengajak tertuduh ke

sebuah bilik dalam rumah mayat dan menghulurkan tangan. Tertuduh tidak nampak benda dalan tangan Lee Seng Kong sebelum diterima. Benda itu adalah wang dan Lee Seng Kong beredar. Tertuduh tidak mengira wang itu. Lee Seng Kong memberitahu tertuduh bahawa ia selalu beri duit kepada anggota polis walaupun tidak diminta. Selepas ia sedar Lee Seng Kong memberinya wang, ia terkejut dan ingin memaklumkan kepada pegawai atasannya dan membuat laporan polis di Balai Polis Tebrau. Kemudian tertuduh perlu ke hospital untuk urusan permit pengkebumian. Selepas tugas tertuduh selesai di rumah mayat ia beredar keluar dan menaiki kereta kancil tapi ditahan oleh sekumpulan orang di pintu pagar. Tertuduh tidak melarikan diri. Mereka suruh tertuduh keluarkan barang-barang dari seluarnya. Tertuduh keluarkan wang dan serah kepada pegawai BPR. Tertuduh di suruh tandatangan di bawah notis dan ia kata 'saya tak minta wang ini, diberi oleh orang yang uruskan pengkebumian mayat'. Menurut keterangan DSP Mohd Nadzir bin Gulam Kadir (SD2) pada 18 Mac 2000 SD2 bertugas di Balai Polis Tebrau sebagai pegawai penyiasat kanan. Tertuduh tidak pernah dikenakan tindakan tatatertib sejak 1998, sebelum itu ia tidak tahu. Tiada laporan negatif terhadap tertuduh selama beliau berada di bawah jagaan SD2. Tertuduh menjalankan tugas dengan baik, patuh kepada arahan, mempunyai integriti sebagai pegawai penyiasat.

PENDAPAT MAHKAMAH

[13] Di dalam perkara ini HMS telah memutuskan bahawa satu kes prima facie telah dibuktikan oleh pihak pendakwaan bagi kedua-dua pertuduhan di akhir kes pendakwaan. Apakah maksud perkataan 'kes prima facie'? Di dalam kes *Balachandran v Public Prosecutor* [2005] 2 MLJ 301; [2005] 1 CLJ 85 Mahkamah Persekutuan telah menerangkan maksud 'kes prima facie' di ms 99:

> A prima facie case is therefore one that is sufficient for the accused to be called upon to answer. This in turn means that the evidence adduced must be such that it can be overthrown only by evidence in rebuttal. The phrase 'prima facie case' is defined in similar terms in *Mozley and Whitley's Law Dictionary*, (11th Ed) as:
>
> A litigating party is said to have a prima facie case when the evidence in his favour is sufficiently strong for his opponent to be called on to answer it. A prima facie case, then, is one which is established by sufficient evidence, and can be overthrown only by rebutting evidence adduced by the other side.
>
> The result is that the force of the evidence adduced must be such that, if unrebutted, it is sufficient to induce the court to believe in the existence of the facts stated in the charge or to consider its existence so probable that a prudent man ought to act upon the supposition that those facts exist or did happen. On the other hand if a prima facie case has not been made out it means that there is no material evidence which can be believed in the sense as described earlier. In order to make a finding either way the court must, at the close of the case for the

prosecution, undertake a positive evaluation of the credibility and reliability of all the evidence adduced so as to determine whether the elements of the offence have been established.

Dan di ms 100:

The test at the close of the case for the prosecution would therefore be: Is the evidence sufficient to convict the accused if he elects to remain silent? If the answer is in the affirmative then a prima facie case has been made out. This must, as of necessity, require a consideration of the existence of any reasonable doubt in the case of the prosecution. If there is any such doubt there can be no prima facie case. (Penekanan ditambah.)

[14] Di dalam perkara ini ujian yang terpakai adalah yang sama. Adakah bukti mencukupi bagi mensabit tertuduh jika tertuduh memilih untuk berdiam diri. Jikalau jawapan adalah dipastikan betul (affirmative) maka satu kes prima facie telah dibuktikan. Mengikut prinsip bagi mematah anggapan di bawah s 42 APR, tertuduh mempunyai tanggungjawab untuk mematah anggapan terhadapnya. Sehubungan ini tertuduh hendaklah memanggil saksi-saksi untuk membela diri. Tertuduh hendaklah memberi penjelasan yang jujur (innocent explanation) pada tahap imbangan kebarangkalian.

[15] Adalah nyata dalam pembelaan bahawa tertuduh telah mengaku menerima wang. Apa yang HMS selaku hakim bicara harus menentukan adalah sama ada penjelasaan tertuduh bagi pertuduhan pertama dan kedua merupakan penjelasan jujur. Bagi tujuan tersebut HMS harus meneliti (evaluate) keterangan tertuduh, SD2 dan keterangan pendakwaan secara terperinci. Menurut alasan penghakiman di peringkat pembelaan HMS telah membuat penilaian dan penelitian keterangan berdasarkan kepada:

(a) keterangan tertuduh dengan ekshibit P12;

(b) keterangan tertuduh dengan keterangan SP13;

(c) keterangan SP13 dan SP14;

(d) keterangan SP2 berkaitan kedua-dua pertuduhan;

(e) semula laporan BPR (eksh P4); dan

(f) keterangan SP5 berbanding SP2 bagi pertuduhan kedua.

Alasan (a), (b), (c), (f), (g) dan (h)

[16] Bagi alasan-alasan tersebut keterangan tertuduh sendiri menyatakan ia ada menghubungi SP13 pada hari kejadian. Keterangan ini menyokong keterangan SP13 bahawa beliau ada dihubungi oleh tertuduh dan seterusnya menyerahkan telefon kepada SP3. Kemudian SP3 telah menyerahkannya

kepada SP2. Dari perbualan tersebut timbulnya permintaan daripada tertuduh kepada SP2. Keterangan SP2 jelas menunjukkan bahawa SP2 bercakap dengan tertuduh melalui telefon dan tertuduh meminta wang rasuah sebanyak RM500 daripadanya sebagai upah menguruskan permit menguburkan dan sijil kematian mangsa kemalangan. SP13 telah mengatakan beliau beri handphone kepada seorang yang berkepala botak dan beliau tidak tahu apa yang si botak cakapkan dengan tertuduh. SP13 juga mengecam SP2 sebagai si botak. Lanjutan dari itu tertuduh juga hadir ke rumah mayat dan menerima wang daripada SP2.

[17] Walaupun SP2 pernah ditahan oleh polis dan dikenakan tindakan buang daerah ianya tidak seharusnya dijadikan ukuran di dalam menilai kebolehpercayaan SP2 (lihat *Public Prosecutor v Thavananthan* [1994] 2 MLJ 436 di ms 443–444). HMS juga bergantung kepada keterangan tertuduh bahawa SP2 telah dihalau keluar dari pejabat trafik. Perkara ini tidak pernah ditimbulkan atau ditanya kepada SP2 semasa soalbalas. Oleh yang demikian, keterangan tersebut tidak boleh diterima pakai kerana ia merupakan keterangan 'after thought' (lihat *Hamidon bin Mat Yatim v Public Prosecutor* [1995] MLJU 112; [1995] 3 CLJ 724 di ms 735). Maka, alasan-alasan tersebut tidak bermerit.

Alasan (d)

[18] Keterangan SD2 merupakan pandangan peribadi beliau sebagai pegawai atasan tertuduh semasa berada di bawah jagaan beliau. Ia tidak merangkumi keseluruhan rekod perkhidmatan tertuduh. Pandangan SD2 tidak semestinya bermakna tertuduh tidak melakukan kesalahan atau terlibat dengan kesalahan rasuah. Keterangan saksi-saksi pendakwaan SP2, SP5, SP13 dan SP16 jelas menunjukkan bahawa tertuduh terlibat dengan kes rasuah. Semasa soal balas SD2 telah mengakui bahawa apa yang dibuat oleh pegawai penyiasat di luar tugasnya adalah di luar pengetahuannya. Justeru, alasan ini tidak berasas.

Alasan (e)

[19] SP2 merupakan seorang yang jujur dan ikhlas. Beliau telah mengaku bahawa beliau pernah dibuang daerah. Beliau juga mengaku bahawa perniagaan keranda adalah satu perniagaan yang 'competitive'. Beliau juga menyatakan bahawa tertuduh bukan kawan beliau dan tidak pernah kenal tertuduh. Beliau telah mengaku bahawa beliau biasa beri duit kepada orang yang bagi kes. Tiada keterangan yang menunjukkan SP2 bermusuh atau berdendam dengan tertuduh. Perkara ini tidak ditimbul atau ditanyakan kepada SP2 dalam soal balas (*Tengku Mahmood v Public Prosecutor* [1974] 1

MLJ 110). Sehubungan ini mahkamah merujuk kepada kenyataan Yong Pong How CJ di dalam kes *Gan Too Cheh v Public Prosecutor [2006] SGHC 23* [2006] 2 SLR 220 di ms 229:

> Since the defence did not adduce sufficient evidence of Ponirah's alleged motive to frame the appellant, it was unnecessary for the prosecution to prove a lack of motive in the present case. With respect, counsel appeared to have misunderstood the statement in *Khoo Kwoon Hain v Public Prosecutor* at p 781. As I clarified in *Goh Han Heng v Public Prosecutor* [2003] 4 SLR 374 at [33], the passage in *Khoo Kwoon Hain v Public Prosecutor* from which that statement was lifted simply means that:
>
> [W]here the accused can show that the complainant has a motive to false implicate him, then the burden must fall on the prosecution to disprove that motive. This does not mean that the accused merely needs to allege that the complainant had a motive to falsely implicate him. Instead, *the accused must adduce sufficient evidence of this motive so as to raise reasonable doubt in the prosecution's case. Only then would the burden of proof shift to the prosecution to prove that there was no such motive*. (Penekanan ditambah.)

Alasan (i)

[20] Laporan BPR (P4) adalah satu aduan. Ia merupakan satu 'first information report' yang tidak boleh dianggap sebagai satu keterangan substantif (lihat *Fong Chee Cheong v Public Prosecutor* [1970] 1 MLJ 97). Keterangan SP2 adalah konsisten dengan laporannya. Keterangan SP2 bahawa beliau ada terima panggilan daripada tertuduh dan minta wang diserahkan di rumah mayat selari dengan kandungan laporan SP2. Namun laporan SP2 tidak merujuk kepada fakta SP2 ada menunggu tertuduh pada pukul 12 tengah hari dan tertuduh tidak dapat ditemui oleh beliau dan fakta bahawa sebenarnya wang tidak diserahkan pada pukul 2 petang sebagaimana dijanjikan dan dinyatakan di laporannya. Sehubungan ini Mahkamah Persekutuan telah memutuskan bahawa 'first information report' hanya mengandungi maklumat jelas berkenaan perbuatan jenayah bagi membolehkan penyiasatan dijalankan. Maklumat yang diperlukan tidak semestinya mengandungi keadaan mengenai perbuatan jenayah, nama-nama penjenayah-penjenayah atau saksi-saksi. Tujuan bagi menyiasat adalah untuk pengesahan perkara-perkara tersebut. Di dalam kes *Herchun Singh & Ors v Public Prosecutor* [1969] 2 MLJ 209 di ms 211, Mahkamah Persekutuan telah menyatakan bahawa:

> As regards omissions in the first information report, we would endorse Sohoni's commentary on s 150 of the Indian Criminal Procedure Code (16th Ed Vol I, p 750), which is similar to s 107 of out Criminal Procedure Code, as follows:
>
> It is a mistake to believe that a person cannot be the accused unless his name appears in the first information report. The provisions of the Code lay down no such stipulation. *All that is required for purpose of this section is that there should be*

clear, definite information about the commission of a cognisable offence to set the investigation machinery in motion. Further, the information required need not contain the circumstances of the commission of the offence, nor the names of the offenders or the witnesses, for the main purpose of investigation is to ascertain those matters ... The first information report is not an Encyclopaedia. It is not the beginning and ending of every case. It is only a complaint to set the affairs of law and order in motion. It is only at the investigation stage that all the details can be gathered and filled up. But it cannot be said that omissions in the first information report would always be of no significance. The report is substantive evidence and omissions in it will not ipso facto lead to the case being thrown out. But it is a piece of corroborative evidence; omissions in it will, other things being the same, deprive the prosecution of the most valuable corroboration and thereby make the story suspicious.

When a first information report contains an omission as to an important fact relied on by the prosecution, the omission is important and in the absence of any other evidence, the court may in a given case refuse to consider the evidence of the informant on that fact because of such omission, For a correct appraisal of the effect of omission as contradicting the informant it is essential to keep in view the circumstances in which the report was lodged.

For instance, an omission in a report hurriedly lodged under the press of events should not have the same significance as one in a report after cool calculation. (Penekanan ditambah.)

Alasan (j)

[21] Menurut alasan penghakiman SP5 menyatakan antara lain bahawa ia bersama SP2 berjumpa tertuduh di bilik daftar rumah mayat. SP5 mendengar SP2 meminta kurangkan duit dan tertuduh menggelengkan kepalanya. Kemudian mereka keluar dari bilik daftar. Seterusnya SP2 berjumpa tertuduh sekali lagi lebih kurang lima minit dan SP5 berdiri jauh sikit dan tidak mendengar perbualan mereka. Kemudian SP5 nampak SP2 memberi isyarat wang telah diserahkan. Dalam soal balas SP2 menyatakan bahawa semasa menyerah wang kepada tertuduh SP5 dan SP16 berada di tepinya. Tetapi SP5 tidak memberi keterangan yang ia berada di tepi SP2 pada masa itu. SP16 pula menyatakan bahawa pada masa itu SP2 masuk pejabat bilik mayat dan beliau tunggu di luar pintu tapi boleh lihat bahagian dalam bilik mayat. Oleh it HMS berpendapat percanggahan antara keterangan SP2, SP5 dan SP16.

[22] Percanggahan tersebut bukanlah percanggahan yang material. Pada masa material SP5 dan SP16 ada di persekitaran bilik mayat. Pada pandangan mahkamah ini, percanggahan di antara keterangan saksi-saksi pendakwaan adalah satu perkara yang biasa dan tidak boleh dielakkan. Ini adalah oleh kerana tiap-tiap seorang saksi tidak semestinya akan mengingati dengan jelas, tepat dan terperinci tentang perkara-perkara atau peristiwa yang telah berlaku (*De Silva v Public Prosecutor* [1964] MLJ 81). Di samping itu walaupun di

dalam keterangan SP5 dan SP16 tidak menyebut mereka berada di sebelah SP2 semasa penyerahan wang kepada tertuduh tetapi keterangan SP5 yang menyatakan bahawa beliau dengar SP2 bertanya kenapa tertuduh mahu minta wang dan SP2 ada minta bayaran dikurangkan dan nampak tertuduh menggelengkan kepala cukup memadai untuk menyokong keterangan SP2 bahawa tertuduh ada meminta dan memperoleh wang daripada SP2. SP16 juga menyatakan tertuduh ada tunjuk isyarat mengguna tangan kiri yang beliau faham ia minta wang dan juga nampak SP2 memberi sesuatu kepada tertuduh. Di dalam kes *Public Prosecutor v Datu Haji Harun bin Haji Idris (No 2)* [1977] 1 MLJ 15 Raja Azlan Shah FJ (sebagai Kerabat DiRaja ketika itu) telah melafazkan di ms 19:

> ... In my opinion discrepancies there will always be, because in the circumstances in which the events happened, every witness does not remember the same thing and he does not remember accurately every single thing that happened. It may be open to criticism, or it might be better if they took down a notebook and wrote down every single thing that happened and every single thing that was said. But they did not know that they are going to be witnesses at this trial. I shall be almost inclined to think that if there are no discrepancies, it might be suggested that they have concocted their accounts of what had happened or what had been said because their versions are too consistent. The question is whether the existence of certain discrepancies is sufficient to destroy their credibility. *There is no rule of law that the testimony of a witness must either be believed in its entirety or not at all. A court is fully competent for good and cogent reasons to accept one part of the testimony of a witness and to reject the other. It is, therefore, necessary to scrutinise each evidence very carefully as this involves the question of weight to be given to certain evidence in particular circumstances*. (Penekanan ditambah.)

Alasan (k)

[23] Keterangan SP5 menunjukkan tertuduh sempat lagi berbual-bual dengan SP2 setelah penyerahan wang dilakukan, di mana SP2 telah memberikan isyarat tanda tertuduh telah menerima wang bertanda. Jika benar tertuduh terkejut akan tindakan SP2, tertuduh boleh cuba mengejar SP2 dan memulangkan wang. Tetapi menurut SP16 selepas penyerahan wang, SP2 masih lagi berada dalam kawasan pejabat rumah mayat. Sebagai seorang polis berpengalaman dan berpangkat Inspektor tertuduh mempunyai pengetahuan bahawan pemberian wang secara suapan adalah satu kesalahan serius. Walau bagaimanapun beliau tidak menolak atau meragui apa-apa semasa menerima wang itu. Beliau harus mengambil tindakan tegas untuk menahan dan menangkap SP2 bagi kesalahan memberi wang secara suapan kepadanya. Tertuduh telah gagal untuk berbuat demikian dan tiada penjelasan diberikannya.

KESIMPULAN

[24] Keterangan tertuduh terhadap pertuduhan pertama adalah bahawa

beliau tidak bercakap dengan SP2 dan tidak meminta wang untuk urusan pengkebumian. Tertuduh menegaskan bahawa beliau cuma bercakap dengan SP3. Keterangan tertuduh ini tidak disokong oleh keterangan SP3. SP3 tidak menyatakan ia ada bercakap dengan tertuduh. SP3 juga tidak disoal balas sama ada ia ada bercakap dengan tertuduh. Setelah menyelidik dan meneliti keterangan yang dikemukakan mahkamah mendapati bahawa keterangan tertuduh adalah satu penafian semata-mata yang tidak disokong. Penafian yang tidak berasas ini tidak dapat mematahkan anggapan terhadap beliau pada tahap imbangan kebarangkalian.

[25] Bagi pertuduhan kedua penjelasan tertuduh ialah wang telah diberikannya oleh SP2 dan beliau terkejut dengan tindakan SP2. Penjelasan ini tidak selaras dengan keterangan pendakwaan, terutama keterangan SP2, SP5 dan SP16. Kegagalan tertuduh untuk memberi penjelasan mengapa ia gagal untuk mengambil tindakan sewajarnya sebaik sahaja wang diberikannya adalah amat nyata. Keterangan tertuduh bahawa ia terkejut dan ingin memaklumkan kepada pegawai atasannya dan membuat laporan polis adalah tidak meyakinkan (implausible). Setelah membuat penilaian keterangan dengan teliti dan comprehensif mahkamah berpendapat bahawa tertuduh telah gagal pada tahap imbangan kebarangkalian untuk memberi penjelasan untuk mematahkan anggapan terhadapnya.

[26] Di dalam kes ini HMS selaku hakim bicara telah jelas tersilap dalam menerima keterangan atau penjelasan tertuduh sebagai mencukupi bagi mematahkan anggapan di bawah s 42 APR. Dalam pada itu HMS telah gagal untuk mengarahkan mindanya kepada undang-undang di dalam kes ini dan telah dipengaruhi oleh fakta-fakta yang tidak relevan. Ini adalah satu tanpa arah yang merupakan salah arah. Dalam kes ini tertuduh telah gagal untuk mematahkan anggapan pada tahap imbangan kebarangkalian dan tertuduh seharusnya disabitkan atas kesalahan ke atas kedua-dua pertuduhan di akhir perbicaraan. Kegagalan HMS untuk berbuat demikian merupakan satu salah arah undang-undang yang serius.

[27] Berdasarkan kepada alasan-alasan di atas mahkamah berpendapat bahawa tertuduh telah gagal mematahkan anggapan di bawah s 42(1) APR pada tahap imbangan kebarangkalian. Mahkamah juga berpendapat bahawa tertuduh telah gagal untuk menimbulkan keraguan munasabah terhadap kes pendakwaan. Maka keputusan HMS melepaskan dan mebebaskan tertuduh setelah dipanggil membela diri atas dua pertuduhan adalah salah dan harus diketepikan. Oleh yang demikian rayuan pendakwaan terhadap keputusan HMS adalah dibenarkan. Maka, tertuduh adalah disabitkan kesalahan atas pertuduhan pertama dan pertuduhan kedua.

HUKUMAN

[28] Sebelum menjatuhkan hukuman ke atas tertuduh mahkamah telah

mendengar hujahan-hujahan peguambela tertuduh dan timbalan pendakwa raya. Hukuman hendaklah berdasarkan kepada latar belakang tertuduh dan fakta-fakta kesalahan. Tertuduh telah lama berkhidmat sebagai seorang pegawai polis. Tertuduh adalah pesalah pertama dan kerjaya tertuduh akan terjejas akibat sabitan. Walaupun demikian fakta-fakta tersebut tidak semestinya diberikan terlalu banyak penekanan dalam proses penghukuman.

[29] Pada masa material tertuduh merupakan seorang pegawai polis berpangkat Inspektor. Sebagai seorang pegawai polis tertuduh adalah seorang yang ada kuasa (person in authority). Tambahan pula seorang pegawai polis adalah bertanggungjawab untuk membanteras jenayah dan mempertahankan kedaulatan undang-undang dan keamanan. Peranan yang dimainkan oleh seorang pegawai polis adalah satu peranan yang sangat penting dan beramanah. Adalah sukar difahami bagaimana tertuduh seorang pegawai polis yang berpengalaman tidak mempunyai kesedaran bahawa rasuah adalah satu kesalahan yang serius.

[30] APR telah dicipta untuk mengawal amalan-amalan rasuah. Jenayah rasuah adalah satu kesalahan yang serius dan boleh disamakan dengan jenayah kejam seperti pembunuhan, rogol, rompakan, pecah amanah jenayah dan sebagainya (lihat *Public Prosecutor v Dato' Waad bin Mansor* [2005] 2 MLJ 101 (MP)). Rasuah jikalau tidak dikawal atau dihalang boleh menjadi satu barah yang akan menjejaskan masyarakat. Setiap bentuk rasuah adalah satu ancaman kepada keselamatan negara. Ia akan melemahkan kedaulatan undang-undang dan melambatkan kemajuan atau perkembangan ekonomi negara. Di dalam kes-kes rasuah, adalah susah untuk membayangkan satu situasi di mana kepentingan awam tidak memerlukan prinsip pencegahan diutamakan. Namun, demi kepentingan awam gejala rasuah perlu dibendung. Kesan sesuatu hukuman yang dikenakan adalah untuk menghalang kakitangan kerajaan dari mengendalikan urusan awamnya dalam cara kecurangan.

[31] Mengikut s 16 APR penalti bagi kedua-dua kesalahan adalah hukuman penjara selama tempoh tidak kurang daripada 14 hari dan tidak lebih daripada 20 tahun dan denda tidak kurang daripada lima kali ganda jumlah atau nilai suapan atau RM10,000 mengikut mana-mana yang lebih tinggi.

[32] Bagi kesalahan pertama di bawah s 10(a)(bb) APR, tertuduh dihukum dengan penjara selama tempoh sepuluh bulan dan denda RM10,000 tidak bayar enam bulan penjara. Bagi kesalahan kedua di bawah s 11(a) APR, tertuduh di hukum dengan penjara selama tempoh dua tahun dan denda

RM10,000 tidak bayar enam bulan penjara. Kedua-dua hukuman penjara hendaklah dijalankan serentak dan berkuat kuasa dari tarikh perintah ini.

Rayuan dibenarkan.

Dilaporkan oleh Masrifah Ravendran